

Suomen Luontopaneelin lausunto koskien
Valtioneuvoston selontekoa
Maankäyttösektorin ilmastosuunnitelmasta

13.1.2023

Luontokriisin huomioiminen päätöksenteossa

- IPCC ja IPBES: ilmastonmuutoksen ja luontokadon torjumiseen tähtäävän politiikan oltava yhtä ja samaa kokonaisuutta
- Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen huomioitava kaikissa toimenpiteissä
- Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen oltava vielä voimakkaammin keinona ilmastopäästöjen hillinnässä
- Luonnon monimuotoisuus lisää ekosysteemien vastustuskykyä erilaisia tuhoja vastaan

Huomioita toimenpiteistä

7.2 Metsäkadon ehkäisy

- Ekologinen kompensatio tehokas keino
- Metsien raivauskielto pelloiksi hyvä toimenpide
 - turvemetsien raivaus lannanlevityskohteiksi aiheuttaa luontokatoa ja ilmastohaittoja.
 - tulisi olla lähtökohtaisesti kiellettyä tai ainakin tiukasti luvanvaraista.
- Peltöjen kiinteistörakenteen kehittäminen on tärkeää
- Maankäytön muutosmaksun käyttöönoton valmistelu kannatettavaa

7.3 Joutoalueiden ja heikkotuottoisten peltöjen metsitys:

- Riskejä luonnon monimuotoisuuden kannalta
- Luontovaikutusten selvittämisessä ja minimoimisessa tulee olla erityisen huolellinen.
- Esim. Kasvilajirikkaat pellot ja taantuneet lintukannat
- Monimuotoisuudeltaan rikkaat maatalousmaat tulisi tunnistaa arvokkaiksi biotoopeiksi ja biopankeiksi

Huomioita toimenpiteistä

7.4 Turvepellot

- Turvepellot avainasemassa
- Viljely korotetulla pohjaveden pinnalla
 - vähentää kasvihuonekaasupäästöjä
 - vähentää myös kielteisiä vesistövaikutuksia
 - tukee vesistöjen luonnon monimuotoisuutta.
- Nurmiviljely ilman maanmuokkausta hyvä
 - Sadonkorjuu vaatii painavia koneita ja pohjaveden pinnan laskemista

7.5 Suometsät

- Hyviä toimenpiteitä myös monimuotoisuudelle esim.
 - Kunnostusojitusten välttäminen ja valuma-aluesuunnittelu
 - Peitteinen metsänkasvatus rehevillä mailla
- Tuhkalannoitus vahvasti esillä
 - lisää hiilen sitoutumista puuhun; edistää turpeen hajoamista
 - ravinteikkaat, fosforipitoiset huuhtoumat riski vesiluonnolle
 - luontovaikutukset tulee selvittää huolella
 - vain sellaisissa kohteissa, joissa oja ei vastikään kunnostettu

Huomioita toimenpiteistä

7.10 Muut hiilensidontaa ja -varastointia edistävät toimenpiteet:

- Monimuotoisuuden näkökulmasta erityisen kannatettavia toimenpiteitä mm.
 - peltojen hiilen sidonnan ja varastoinnin edistäminen
 - lahopuun hiilivarastojen kasvattaminen
 - pitkäikäisten puutuotteiden ja rakenteiden edistäminen
- Typpilannoitteiden hiilijalanjälkeä ei huomioitu kivennäismaan metsien kasvatuslannoituksen hiilihyötyjä arvioitaessa

7.11 Muut poikkileikkaavat toimenpiteet:

- Koulutuksessa, neuvonnassa ja viestinnässä esiin ilmastonmuutoksen ja monimuotoisuuden kytkökset
- Katvealueet luonnon monimuotoisuuteen liittyvässä koulutuksessa tulee tunnistaa
- Tarvitaan jatkuvan oppimisen koulutuspaketteja laaja-alaiseen käyttöön ulottuen varhaiskasvatuksesta teollisuuteen, yritysjohtoon, maanomistajille ja kansalaisille